

Rahastamisleping nr 10

Maaelu arengukava 2014-2020 rahastamisvahendi sihtfondi haldamiseks

Eesti Vabariigi Maaeluministeerium, registrikoodiga 70000734, (edaspidi *ministeerium*), keda esindab maaeluminister Urmas Kruuse, kes tegutseb Maaeluministeeriumi põhimääruse alusel ja

Maaelu Edendamise Sihtasutus, registrikoodiga 90000245, (edaspidi *sihtasutus*), keda esindab juhatuse esimees Raul Rosenberg, kes tegutseb põhikirja alusel.

edaspidi nimetatakse koos “**pooled**“, sõlmisid käesoleva halduslepingu (edaspidi nimetatud **leping**) järgnevas:

1. Reguleerimisala

1.1. Eesti maaelu arengukava 2014–2020¹ (edaspidi *MAK*) rahastamisvahend on riiklik ministeeriumi juhitud rahastamisvahend Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013² (edaspidi *ühissätete määrus*) artikli 38 lõike 1 punkti b ja lõike 3 punkti b mõistes.

1.2. MAK-i rahastamisvahendit (edaspidi *rahastamisvahend*) rakendatakse vastavalt MAK-i peatükkides 8.1 ja 8.2 kirjeldatule.

1.3. Rahastamisvahend toimib isetasuvuse põhimõttel ja finantseerib põllumajandustoodete tootmise ja töötlemise ning maaettevõtluse mitmekesistamise valdkonnas kavandatavaid investeeringuid, mis on jätkusuutlikud, kuid ei leia turult piisavalt rahastamisallikaid.

1.4. Käesolev leping ja selle lisad on avalikud.

2. Rahastamisvahendi poliitikaeesmärgid ja eelhindamine

2.1. Rahastamisvahend peab toetama Euroopa struktuuri ja investeerimisfondide ja ühtse strateegilise raamistiku järgmisi ühissätete määruse artiklis 9 sõnastatud valdkondlikke eesmärgi:

2.1.1. VKEde³ ja põllumajandussektori (EAFRD⁴ puhul) ning kalandus- ja vesiviljelussektori (EMKFi⁵ puhul) konkurentsivõime suurendamine;

¹ Programm CCI: 2014EE06RDNP001.

² [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus \(EL\) nr 1303/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus \(EÜ\) nr 1083/2006.](#)

³ Väikese ja keskmise suurusega ettevõtja [komisjoni määruse \(EL\) nr 651/2014, 17. juuni 2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks lisa 1 mõistes.](#)

⁴ Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond

⁵ Euroopa Merendus- ja Kalandusfond

- 2.1.2. keskkonnahoid ja keskkonnakaitse ning ressursitõhususe edendamine;
- 2.1.3. kestva ja kvaliteetse tööhõive edendamine ja tööjõu liikuvuse toetamine.

2.2. Rahastamisvahend peab leevendama rahastamisvahendite eelhindamisel selgunud turutõrkeid. Rahastamisvahendite eelhindamise aruanne on toodud ministeeriumi kodulehel: <http://www.agri.ee/et/eesti-maaelu-arengukava-2014-2020-ja-euroopa-merendus-ja-kalandusfondi-2014-2020-rakenduskava>.

3. Rahastamisvahendi rakendusülesannete delegeerimine, poolte õigused ja kohustused

3.1. Ministeerium annab sihtasutusele Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 68 lõike 2 ja halduskoostöö seaduse § 14 alusel täitmiseks rahastamisvahendi rakendusülesanded.

3.2. Sihtasutus rakendab, haldab ja jälgib rahastamisvahendit kooskõlas käesoleva rahastamislepinguga, kohalduvate ühissätete määruse tingimustega ja muude asjaomaste Euroopa Liidu õiguse sätetega, eelkõige riigiabi eeskirjadega ning asjakohaste Eesti Vabariigi õiguse sätetega.

3.3. Sihtasutuse ülesanne rahastamisvahendi rakendamisel on laenu-, tagatise ja abitaotluste menetlemine, taotlejate krediitvõimelisuse hindamine, krediteerimise ja tagatise andmise otsuste langetamine, laenude ja tagatiste vormistamine, pantide seadmise korraldamine, laenude väljastamine, laenude ja tagatiste monitooring ja haldamine s.h. iga-aastase laenu- ja tagatiste portfelli auditi võimaldamine ning hinnangu andmine portfelli väärtusele ja kvaliteedile.

3.4. Sihtasutus on kohustatud rahastamisvahendi rakendamise üldküsimumustes konsulteerima ministeeriumiga, võttes täitmiseks juhised, mis on kooskõlas selle lepinguga.

3.5. Ministeeriumi ja sihtasutuse vahelises suhtes lepingutega reguleerimata küsimustes kohaldatakse võlaõigusseaduses käsunduslepingu kohta sätestatud, käesolevas lepingus sätestatud erisusega. Sihtasutuse ja kliendi vahelises suhtes aga võlaõigusseaduse sätteid sõltuvalt rahastamisvahendi ja sihtasutuse ning kliendi vahelise tehingu olemusest, käesolevas lepingus sätestatud erisusega.

3.6. Vaatamata asjaolule, et sihtasutus ei ole krediidiasutus, lepivad pooled erisusena kokku, et rahastamisvahendi rakendamiseks moodustab sihtasutus krediidikomitee, mis toimib krediidiasutuste seaduse §-s 58 sätestatu kohaselt.

3.7. Sihtasutus täidab oma kohustusi seoses rahastamisvahendiga sama professionaalselt, tõhusalt, läbipaistvalt ja hoolsalt nagu oma enda toimingute tegemisel, kui käesolev leping ei nõua enam.

4. Rahastamisvahendi rahalised vahendid

4.1. Rahastamisvahendit finantseeritakse EAFRD ja riigi eelarvelistest vahenditest.

4.2. Käesoleva lepingu alusel moodustatava rahastamisvahendi sihtfondi algne rahaline maht on **36 000 000 eurot**, sh EAFRD osalus **32 400 000 eurot** ja riigi eelarve osalus **3 600 000 eurot**, kui pooled ei ole täiendavalt kokku leppinud teisiti.

4.3. Rahastamisvahendist võib pakkuda järgmisi finantstooted: „**Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen**“, „**Pikaajaline investeerimislaen**“, „**Tootjarühma ja alustava noortalunikust mikroettevõtja tagatis**“ ning **muid asjakohaseid finantstooteid**, kui vajadus ja võimalus nende lisamiseks selgub rahastamisvahendi jooksva hindamise käigus.

4.4. Rahastamisvahendi finantstoodete rakendamise täpsemad tingimused, sh nende avanemise kuupäev ja nende raames tehtavate tegevuste (so laenu- ja tagatislepingute sõlmimine, maksed lõppsaajale ja tagatiste puhul tegelike kulukohustuste võtmine) sihttasemed ja nõuded lepitakse poolte vahel kokku ja sätestatakse iga finantstoote kohta eraldi lepingu lisana.

4.5. Rahastamisvahendi finantstoote raames võib sihtasutus teha tegevusi alates finantstoote avanemise kuupäevast. Pärast rahastamiskõlblikkuse perioodi lõppu **2023. aasta 31. detsembril** võib sihtasutus teha uusi tegevusi vaid nende rahaliste vahendite ulatuses, mis kvalifitseeruvad 2023. aasta 31. detsembri seisuga rahastamiskõlblikeks kuludeks ühissätete määruse artikli 42 lõike 1 mõistes.

4.6. Sihtasutuse rahastamisvahendiga seotud maksetaotlusi menetleb Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (edaspidi *PRIA*), kes annab maksetaotluse vormistamiseks vajalikud juhised (sh taotlusvormid ja koos taotlusega esitatavate tõendite nimekirja). Sihtasutus esitab *PRIA*-le etapiviisilised maksetaotlused punktis 4.5. toodud rahastamiskõlblikkuse perioodi jooksul vastavalt ühissätete määruse artiklis 41 sätestatud nõuetele. *PRIA* kontrollib taotluse menetlemisel rahastamisvahendi rakendamist ja selle kooskõla käesoleva rahastamislepinguga, kohalduvate ühissätete määruse tingimustega ja muude asjaomaste Euroopa Liidu õiguse sätetega, ning asjakohaste Eesti Vabariigi õiguse sätetega ning teeb maksetaotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse.

4.7. *PRIA* kannab rahastamisvahendi rakendamiseks vajalikud rahalised vahendid sihtasutuse maksetaotluse rahuldamise otsuse korral ilma põhjendamatu viivitusega rahastamisvahendi rakendamiseks loodud sihtasutuse kontole riigikassas ning teavitab sellest sihtasutust ja ministeeriumi.

4.8. *PRIA* võib peatada maksetaotluse menetlemise, teavitades sellest ministeeriumi ja sihtasutust, kui sihtasutuse maksetaotlust ei saa rahuldada põhjusel, et:

4.8.1. see ei vasta mõnes olulises punktis rahastamislepingu sätetele;

4.8.2. on tõsine kahtlus kavandatava kulutuse vastuvõetavuses;

4.8.3. on teatavaks saanud teave, mis viitab olulisele puudusele sihtasutuse sisekontrollisüsteemi või riskijuhtimissüsteemi toimivuses.

Maksetaotluse menetlemise peatamist peab *PRIA* põhjendama ja see ei tohi olla tagasiulatuv, peatamine jõustub kuupäevast, millal osapooli sellest teavitati. Makse võib teha alates kuupäevast, millal puudused kõrvaldatakse, taotletud teave esitatakse või täiendavad kontrollid läbi viiakse.

4.9. Sihtasutus valitseb rahastamisvahendit sihtasutuse põhikirja punktis 3.1.2. sätestatu alusel oma varast lahus ega seo rahastamisvahendi rakendamist oma vara arvel tehtava tehinguga ja vastupidi.

4.10. Sihtasutus võib rahastamisvahendi vahenditest teha ainult neid tehinguid ja nendel tingimustel, mis on lepingu järgi lubatud. Kõikidel tehingutel peab olema märgitud tehingu toimumise ehk makse tegemise päev.

4.11 Sihtasutus tagastab PRIA-le 31. detsembri 2023 seisuga kasutamata rahalised vahendid, mis ei kvalifitseeru rahastamiskõlblikeks kuludeks ühissätete määruse artikli 42 lõike 1 mõistes hiljemalt 1. märtsiks 2024.

5. Rahastamisvahendile tagasi makstud rahaliste vahendite, intressi ja muu tulu uuesti kasutamine

5.1. Rahastamisvahendile tagasi makstud vahendeid, intressi ja muud tulu (sh laenu- või tagatise lepingu muutmise tasu) kasutatakse uuesti samas rahastamisvahendis.

5.2. Sihtasutus tagab, et igale finantstootele tagasi makstud vahendite, intressi ja muude tulude üle peetakse eraldi arvestust.

6. Rahastamisvahendist rahastatavad tegevused

6.1. Rahastamisvahendist rahastatakse investeeringuid materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse, mis vastavad tabelis 1 toodud MAK-i meetmete/tegevuse liikide raames toetatavatele tegevustele ja ning meetmete ja prioriteetide/sihtvaldkondade eesmärkidele, vastavalt tabelis 1 toodud indikatiivsele rahastamisvahendi eelarve jaotusele.

Tabel 1. Abikõlblikud tegevused

MAK-i meede/tegevuse liik	Sihtvaldkond	Indikatiivne osatähtsus rahastamisvahendi eelarvest ilma halduskulude ja tasudeta
1. Meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse“ tegevuse liik 4.1 „Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks“ (edaspidi <i>meede 4.1</i>)	2A ⁶	47,2%
2. Meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse“ tegevuse liik 4.2 „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja		16,7%

⁶ 2A: Kõigi põllumajandusettevõtete majandustegevuse tulemuslikkuse parandamine ning põllumajandus-ettevõtete ümberkorraldamise ja moderniseerimise hõlbustamine, eelkõige eesmärgiga suurendada turul osalemist ja turule orienteeritust ning põllumajandusliku tegevuse mitmekesistamist.

turustamiseks“ (edaspidi <i>meede</i> 4.2)		
sh	3A ⁷	11,1%
	6A ⁸	5,6%
3. Meetme 6 „Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng“ tegevuse liik 6.4 „Investeeringud majandustegevuse mitmekesistamiseks maapiirkonnas mittepõllumajandusliku tegevuse suunas“ (edaspidi <i>meede</i> 6.4)		36,1%
sh	6A ⁸	27,8%
	5C ⁹	8,3%

6.2. Rahastamisvahendist antava laenuga võib rahastada ka põllumajandussektorisse¹⁰ tehtavat uut investeeringut täiendavat ja sellega seotud **käibekapitali**, kuid mitte rohkem kui **30% ulatuses** rahastamisvahendist antava laenu kogusummast. Käibekapitali rahastamise taotlust peab laenu taotleja veenvalt põhjendama, ning see peab kaasnema arendus- või laiendustegevusega. Muu investeeringu¹¹ puhul käibekapitali jaoks laenu ei anta.

6.3. Rahastamisvahendist antakse või tagatakse ainult uusi laene, välistatud on olemasolevate refinantseerimine.

6.4. Rahastamisvahendist ei anta tagatist vahefinantseerimislaenudele, allutatud laenudele, kvaasiomakapitali vormis laenudele ja vaba tagasimaksega krediidiiliinide vormis laenudele.

6.5. Rahastamisvahendist tagataval laenul peab olema tagasimaksegraafik, milles nähakse ette regulaarsed tagasimaksed või üks lõppmaks (*bullet payment*).

6.6. Rahastamisvahendist ei anta laenu ega tagatist investeeringutele, mis on füüsiliselt lõpetatud või täielikult ellu viidud enne laenu- või tagatise taotluse rahuldamise otsuse kuupäeva.

6.7. Rahastamisvahendist antud laenu või tagatise abil teostatav investeeringuobjekt peab asuma Eesti Vabariigi territooriumil, meetme 6.4 tegevuse korral peab investeeringuobjekt asuma MAK-i peatükis 8.1 esitatud määratlusele vastavas maapiirkonnas.

6.8. Kui rahastamisvahendist laene või tagatise andes kohaldatakse Euroopa Liidu riigiabi või vähese tähtsusega abi määruseid või suuniseid (edaspidi *riigiabi eeskirjad*), peavad laenuga rahastatavad või garanteeritavad tegevused olema kooskõlas nimetatud riigiabi eeskirjades

⁷ 3A: Toormetootjate konkurentsivõime parandamine nende parema integreerimise abil põllumajanduslike toiduainete tarneahelasse kvaliteedikavade kaudu, mis annavad põllumajandustoodetele lisaväärtuse, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade ja -organisatsioonide ning tootmisharudevaheliste organisatsioonide kaudu.

⁸ 6A: Tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine.

⁹ 5C Taastuvate energiaallikate, kõrvalsaaduste, jäätmete, jääkide ja muude toiduks mittekasutatavate toorainete pakkumise ja kasutamise hõlbustamine biomajanduse edendamise eesmärgil

¹⁰ So meetme 4.1 kohased investeeringud.

¹¹ So meetme 4.2 ja 6.4 kohased investeeringud.

toodud abikõlblike kuludega ning abil peab olema kohalduvas riigiabi eeskirjas nõutud ergutav mõju.

7. Rahastamisvahendi kombineerimine muude toetustega

7.1. Rahastamisvahendist antavat laenu või tagatist võib kasutada punktis 6.1 tabelis 1 nimetatud MAK meetmete/tegevuse liikide raames antud toetuste omafinantseeringu osa katmisel, kui toetuse ja laenu või tagatise brutotoetusekvivalendi summa ei ületa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013¹² (edaspidi *maaelu arengu määruse*) II lisas sätestatud asjakohaseid toetuse piirmäärasid ja vastava meetme tingimustes sätestatud toetuse piirsummasid.

7.2. Rahastamisvahendist antavat laenu või tagatist ei kasutata toetuse eelrahastamiseks.

7.3. Rahastamisvahendist rahastatavaid kulusid ei tohi katta ühegi muu toetusega, sh ka muust Euroopa Liidu eelarvest finantseeritavast rahastamisvahendist antava toetusega, kui rahastamisvahendi toetuse (so laenu või garanteeritud laenu) ja muu toetuse summa ületab asjaomase kuluartikli kogusummat.

7.4. Rahastamisvahendi finantstooteid ei või sama investeeringuobjekti puhul omavahel kombineerida.

8. Riigiabi

8.1. MAK meetmete/tegevuse liikide raames antud toetuste ja rahastamisvahendist antava toetuse kogu brutotoetusekvivalendi summa ei tohi ületa maaelu arengu määruse II lisas sätestatud asjakohaseid toetuse piirmäärasid ja vastava meetme tingimustes sätestatud toetuse piirsummasid.

8.2. Sihtasutus juhindub abi andmisel maaelu arengu määruse artiklist 81 ja konkurentsiseadusest. Kui riigiabi eeskirjad osadele tegevustele ei kohaldu, kohalduvad siiski kõik muud asjakohased käesoleva lepingu sätted.

8.3. Riigiabi eeskirjasid tuleb kohaldada MAK-i meetme 4.2 tegevuste puhul, kui töödeldav toode ei ole Euroopa Liidu toimimislepingu I lisas nimetatud toode, ja MAK-i meetme 6.4 tegevuste puhul.

8.4. Sihtasutus juhindub vähese tähtsuse abi ja riigiabi andmisel eelkõige määrusest (EL) nr 1407/2013¹³ või määrusest (EL) nr 651/2014¹⁴ (artiklid 14, 40, 41, 46, 47, 53, 55).

---

¹² [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus \(EL\) nr 1305/2013, 17. detsember 2013, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist \(EAFRD\) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus \(EÜ\) nr 1698/2005](#)

¹³ [Komisjoni määrus \(EL\) nr 1407/2013, 18. detsember 2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes.](#)

¹⁴ [Komisjoni määrus \(EL\) nr 651/2014, 17. juuni 2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks.](#)

8.5. Sihtasutust ei loeta riigiabi saajaks kui:

- 8.5.1. sihtasutuse halduskulud ja –tasud on kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 480/2014¹⁵ artiklitega 12 ja 13 ning sihtasutus ei saa riigilt mingeid muid soodustusi;
- 8.5.2. sihtasutus annab rahastamisvahendile tehtud avaliku sektori maksetest tuleneva rahalise soodustuse tagatise või intressimäära vähendamise vormis laenusaaajatele täiel määral edasi.

8.6. Brutotoetusekvivalendi alusel arvatud vähese tähtsusega abi kogusumma laenusaaajale ei tohi laenusaaaja kolme majandusaasta (so jooksev majandusaasta ja 2 eelmist majandusaastat) jooksul ületada 200 000 eurot, võttes arvesse abisaajate suhtes kohalduvat vähese tähtsusega abi määruse kumuleerimiseeskirja.

8.6. Määruse (EL) nr 651/2014 alusel abi andes ei või laenusaaajal olla täitmata sama määruse artikli 1 lõikes 4 nimetatud otsus ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks tunnistatud riigiabi tagasimaksmise kohta.

9. Rakendamiskord

9.1. Tegevus ja toimingud

9.1.1. Rahastamisvahendi haldamiseks rakendab sihtasutus tulemusliku ja tõhusa sisekontrolli- või riskijuhtimissüsteemi, sihtasutuse juhatus kinnitab rahastamisvahendi krediidikomitee reglemendi ning määrab selle koosseisu enne laenude ja tagatiste väljastamise algust.

9.1.2. Sihtasutus peab rakendama järjekindlat laenude ja tagatiste andmise poliitikat, mis võimaldab usaldusväärset krediidiportfelli valitsemist ja riskide hajutamist, tegutsedes samal ajal vastavalt finantsteenuste osutamise tegevusala standarditele, Euroopa Liidu ja ministeeriumi finantshuvidele ja poliitikaeesmärkidele. Eesmärk on jõuda vastava finantstoote rakendamise täpsemaid tingimusi sätestavas lepingu lisas toodud sihttasemeteni ja hankemenetluses esitatud äriplaanis kavandatud sihttasemeteni ning suure hulga laenu- ja tagatise saajateni neljanda kalendriaasta lõpuks alates vastava finantstoote avamise kuupäevast.

9.1.3. Ministeerium kinnitab rahastamisvahendi nõuandva järelevalvekomitee reglemendi ja koosseisu, kuhu sihtasutus nimetab oma esindajad. Järelevalvekomiteed juhib ministeeriumi esindaja, järelevalvekomitee tuleb kokku vastavalt vajadusele, kuid vähemalt kord aastas. Koosolekutel osalemise eest tasu ei maksta.

9.1.4. Järelevalvekomitee:

- 9.1.4.1. vaatab läbi edusammud rahastamisvahendi rakendamisel, sh vahe-eesmärkide saavutamise ja kavandatavad tegevused;
- 9.1.4.2. vaatab läbi rahastamisvahendiga seotud poliitikaküsimused ja esitab arvamuse;

---

¹⁵ [Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) nr 480/2014, 3. märts 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust \(EL\) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta.](#)

- 9.1.4.3. vaatab läbi ministeeriumile sihtasutuse poolt esitatavad aruanded, sh aastaaruande;
- 9.1.4.4. vaatab läbi iga finantstoote jooksva hindamise tulemused, kaalub uue põhjaliku rahastamisvahendite hindamise läbiviimise vajadust ja teeb vajadusel ettepanekuid rahastamislepingu muutmiseks;
- 9.1.4.5. vajadusel tegeleb muude rahastamisvahendi rakendusküsimustega.

9.1.5. Ministeerium ja PRIA ei osale üksikutes rahastamisvahendist tehtavates investeerimisotsustes.

9.1.6. Sihtasutus tagab, et rahastamisvahendi krediidi ja riski hajutamisega seotud otsuseid tehakse läbipaistvalt ja kooskõlas asjaomaste turutavadega, erapooletult ja sõltumatult.

9.1.7. Rahastamisvahendi vahenditest laenutegevuse ja tagatiste andmise korraldamiseks kasutab sihtasutus juba kehtivaid reegleid kooskõlas lepingu ja ministeeriumi juhistega või teeb kooskõlas lepingu ja ministeeriumi juhistega sobivad erireeglid. Mõlemal juhul on sihtasutus kohustatud esitama ministeeriumile rahastamisvahendi vahenditest laenutegevuse korraldamiseks kehtestatud reeglid ja nende muudatused enne nende kohaldamisele asumist. Sihtasutuses laenutegevust reguleerivad dokumendid on järgmised:

- 9.1.7.1. sihtasutuse põhikiri;
- 9.1.7.2. laenude ja laenutagatiste teenindamise, krediidiriski jälgimise ning allahindluste ja eraldiste moodustamise põhimõtted;
- 9.1.7.3. riskide hindamise ja eraldiste moodustamise juhend;
- 9.1.7.4. nõuete lootusetuks tunnistamise kord;
- 9.1.7.5. nõuete võõrandamise kord;
- 9.1.7.6. rahaliste vahendite kasutamise kord ja arvestus.

9.1.8. Sihtasutus tagab, et rahastamisvahendist antud laenu ja tagatist kasutatakse eesmärgipäraselt. Laenu ja tagatise kasutamine peab olema dokumentaalselt tõendatud. Rahastamisvahendist antud laenuga ja tagatava laenuga tehtavate tegevuste muutmine on lubatud vaid kokkuleppel sihtasutusega.

9.1.9. Sihtasutus tagab isikuandmete kaitse. Konfidentsiaalsuskohustus ei takista nõuetekohast aruandlust ministeeriumile ja PRIA-le.

9.2. Sihtfondi valitsemine (valitsemistasu, kahju, tagastamata summade sissenõudmine)

9.2.1. Sihtasutus peab nõuetekohast ja täpset raamatupidamist, sh iga finantstoote kohta.

9.2.2. Sihtasutus säilitab rahastamisvahendiga seotud finants- ja raamatupidamisdokumente seitse aastat pärast rakendusperioodi lõppu või rahastamislepingu lõppu või rahastamisvahendi alusel toimuva tegevuse lõppu, olenevalt sellest, milline neist perioodidest on kõige pikem.

9.2.3. Sihtasutusel on rahastamisvahendi rakendamisel õigus valitsemistasule. Valitsemistasu arvelt kaetakse kõik rahastamisvahendi rakendamisega seonduvad kulud.

9.2.4. **Kuni 31. detsembrini 2023. aastal makstakse valitsemistasu baastasuna ja tulemuspõhise tasuna** nii, et see lähtuvalt sellest, kas finantstootest pakutakse laene või tagatise, ei ületa komisjoni delegeeritud määruses (EL) 480/2014 artiklis 13 lõigetes 2 punkti a alapunktis

ii ja punkti b alapunktis ii või iii ning lõike 3 punktis c või d toodud ülemmäärasid. Kulud, mis ületavad nimetatud ülemmäärasid, katab sihtasutus omavahenditest.

9.2.4.1. **Baastasu makstakse maksimaalselt 0,5% aastas rahastamisvahendile tehtud programmimaksetest**, mida arvutatakse proportsionaalselt ajaga alates tegelikust maksest rahastamisvahendile kuni rahastamiskõlblikkuse perioodi lõpuni, PRIA-le tagasimaksmiseni või lepingu lõpetamise kuupäevani olenevalt sellest, milline hetk on varasem.

9.2.4.2. **Tulemuspõhise tasu makstakse laene pakkuvate finantstoodete puhul maksimaalselt 1% laenusaaajatele laenude vormis väljastatud summalt**, mida ei ole veel rahastamisvahendile tagasi makstud, arvutades proportsionaalselt ajaga alates laenusaaajale väljamaksmisest kuni laenu tagasimaksmiseni, tagasi maksmata jätmise puhul tagasinõudmismenetluse lõpuni või rahastamiskõlblikkuse perioodi lõpuni või lepingu lõpetamise kuupäevani olenevalt sellest, milline hetk on varasem.

9.2.4.3. **Tulemuspõhise tasu makstakse tagatise pakuva finantstoote puhul maksimaalselt 1,5% summalt, mille ulatuses on võetud kulukohustusi välja maksmata tagatise lepingute suhtes** (ühissätete määruse artikli 42 lõike 1 punkt b tähenduses), arvutades proportsionaalselt ajaga alates kulukohustuse võtmisest kuni tagatise lepingu lõpptähtajani, tagasi maksmata jätmise puhul tagasinõudmismenetluse lõpuni või rahastamiskõlblikkuse perioodi lõpuni või lepingu lõpetamise kuupäevani olenevalt sellest, milline hetk on varasem.

9.2.5. **Alates 1. jaanuarist 2024. aastal makstakse valitsemistasu tulemuspõhise tasuna järgmiselt:**

9.2.5.1. **laene pakkuvate finantstoodete puhul maksimaalselt 1% laenusaaajatele laenude vormis väljastatud summalt**, mida ei ole veel rahastamisvahendile tagasi makstud, arvutades proportsionaalselt ajaga alates laenusaaajale väljamaksmisest kuni laenu tagasimaksmiseni, tagasi maksmata jätmise puhul tagasinõudmismenetluse lõpuni või lepingu lõpetamise kuupäevani olenevalt sellest, milline hetk on varasem;

9.2.5.2. **tagatise pakuva finantstoote puhul maksimaalselt 1,5% summalt, mille ulatuses on võetud kulukohustusi välja maksmata tagatise lepingute suhtes** (ühissätete määruse artikli 42 lõike 1 punkt b tähenduses), arvutades proportsionaalselt ajaga alates kulukohustuse võtmisest kuni tagatise lepingu lõpptähtajani, tagasi maksmata jätmise puhul tagasinõudmismenetluse lõpuni või lepingu lõpetamise kuupäevani olenevalt sellest, milline hetk on varasem.

9.2.6. Sihtasutus esitab ministeeriumile koos rahastamisvahendi aastaaruandega baastasu ja tulemuspõhise tasu arvutuse. Pärast ministeeriumilt kirjaliku nõusoleku saamist debiteerib sihtasutus valitsemistasu rahastamisvahendi kontolt. Nõusoleku valitsemistasu debiteerimiseks annab ministeeriumi nimel **põllumajandus- ja maaelupoliitika asekancler**.

9.2.7. Valitsemistasu makstakse igal aastal tagantjärele. Valitsemistasu arvestamine algab esimese maksetaotluse rahastamise kuupäevast.

9.2.8. Sihtasutus teeb iga laenu- ja tagatise lepingu alusel asjakohased sammud, sh peab kohtuvaidlust, et nõuda sisse kõik asjaomased laenusaaajatelt vastavate tehingute alusel saadaolevad summad.

9.2.9. Sihtasutusel on õigus laenuleping üles öelda ning nõuda laenu põhiosa ja tasumata intresside kohest tasumist, kui:

- 9.2.9.1. laenuvõtja ei ole hiljemalt 90 päeva jooksul, arvates tasumise tähtpäevast, tasunud laenu põhiosamakset või intresse ja sihtasutusel on põhjust arvata, et laenuvõtja maksevõime ei taastu;
- 9.2.9.2. laenuvõtja on laenu taotlemisel esitanud valeandmeid või jätnud esitamata teavet, mis oleks võinud mõjutada oluliselt laenu väljastamise otsust;
- 9.2.9.3. laenu kasutamine ei vasta selle sihtotstarbele;
- 9.2.9.4. laenuvõtja ei täida, vaatamata korduvatele ettekirjutustele, laenulepingu järgseid kohustusi, mis on laenu seisukohalt olulised ja mõjutavad oluliselt laenu tagastamist.

9.2.10. Sihtasutusel on õigus tagatise leping üles öelda, kui:

- 9.2.10.1. tagatise saaja on tagatise taotlemisel esitanud valeandmeid või jätnud esitamata teavet, mis oleks võinud mõjutada oluliselt tagatise andmise otsust;
- 9.2.10.2. tagatise või tagatud laenu kasutamine ei vasta selle sihtotstarbele;
- 9.2.10.3. tagatise saaja ei täida, vaatamata korduvatele ettekirjutustele, tagatise lepingu järgseid kohustusi, mis on tagatise seisukohalt olulised.

9.3. Laenu-, tagatise ja abitaotluste vastuvõtmine ja rahuldamine

9.3.1. Laenu- ja tagatise taotluste vastuvõtmine ja menetlemine toimub sihtasutuse poolt jooksvalt nende laekumise järjekorras vastavalt sihtfondis ja vastavas finantstootes kasutada olevatele vahenditele.

9.3.2. Laenu-, tagatise ja abitaotluste menetlemist korraldab ja taotluste vormid kehtestab sihtasutuse juhatus.

9.3.3. Laenu ja tagatise taotlemiseks nõutavad dokumendid:

- 9.3.3.1. taotlus;
- 9.3.3.2. aktsionäride või osanike nimekiri laenu või tagatise taotlemise seisuga;
- 9.3.3.3. eelmise majandusaasta raamatupidamisaruanne peab olema kättesaadav äriregistrist, kui taotleja on raamatupidamisaruande kohuslane;
- 9.3.3.4. kui laenu- või tagatise taotleja on FIE, siis tuleb esitada eelmise majandusaasta e-vormi, majandusaasta bilansi ja kasumiaruande ärakiri ning pikaajaliste ja lühiajaliste kohustuste loetelu, milles näidatakse ära kreditori nimi ja kohustuste saldo;
- 9.3.3.5. jooksva majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne, mis ei ole vanemad kui 3 kuud;
- 9.3.3.6. ettevõtja äriplan, mis hõlmab ka ülevaadet ettevõtja senisest tegevusest ja tulevikukavast, sh investeeringuga loodavate töökohtade arvust ja mõjust keskkonnale;
- 9.3.3.7. sihtasutuse nõudmisel tema poolt aktsepteeritud vara hindaja eksperthinnang tagatiseks pakutava vara kohta;
- 9.3.3.8. teave selle kohta, kas laenuga või tagatisega plaanitud tegevuse elluviimiseks kasutatakse ka toetust riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest ja kui, siis millist;
- 9.3.3.9. teave selle kohta, kas laenu- või tagatise taotleja kuulub mikroettevõtjate või väikeettevõtjate hulka;

9.3.3.10. muud sihtasutuse poolt nõutavad dokumendid või teave.

9.3.4. Sihtasutus võib jätta laenu- või tagatisetaotluse osaliselt või täielikult rahuldamata, kui:

- 9.3.4.1. laenu- või tagatise taotleja ei vasta vastava finantstoote korral taotlejale esitatud nõuetele või tema krediitvõime või pakutav tagatis pole sihtasutuse hinnangul küllaldane;
- 9.3.4.2. sihtasutuse hinnangul on laenu- või tagatise taotleja tegevus kõrge riskiga;
- 9.3.4.3. laenu või tagatava laenu otstarve ei vasta punktis 6 nimetatule;
- 9.3.4.4. sihtasutusele on esitatud valeandmed või jäetud tõesed andmed esitamata. Sihtasutus võib jätta taotluse rahuldamata usaldamatuse tõttu ka siis, kui samad isikud või nendega seotud isikud on temale või PRIA-le varem esitanud valeandmeid või jätnud tõesed andmed esitamata;
- 9.3.4.5. laenu või tagatise taotlemisel esinevad asjaolud, mis võivad tingida tehingute tühisuse või tühistamise;
- 9.3.4.6. rahastamisvahendis ei ole piisavalt vahendeid või vastava finantstoote sihttase on täidetud või vastava MAK-i meetme indikatiivne osatähtsus rahastamisvahendi eelarves lepingu punkti 6.1 mõttes on täidetud.

9.3.5. Kui esitati tagatise taotlus või kui laenuaotluse puhul esineb üks või mitu vastavast finantstootest antava laenu intressi alandamise alustest, siis võib sihtasutus esitada taotlejale abina antava tagatise või abina antava laenu pakkumise lähtudes konkreetse tagatistasu või laenuintressi ja tagatisenõude määramisel taotlejast, projektist, turusituatsioonist ja muudest laenuriski mõjutavatest asjaoludest.

9.3.6. Kui laenu- või tagatise taotleja on sihtasutuse pakkumisega nõus, siis esitab ta kirjaliku nõusoleku pakkumisele ning sihtasutus hakkab menetlema laenu- või tagatise taotlust abitaotlusena.

9.3.7. Abitaotlus peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- 9.3.7.1. üldandmed taotleja kohta, sh ärinimi, registrikood, postiaadress, tegevuskoht, telefoninumber, e-posti aadress, tegevusala(d) EMTAK koodide järgi, kontaktisik, esindusõigusliku isiku andmed, omanikud, nende osaluse suurus protsentides;
- 9.3.7.2. taotletud laenu või tagatise summa (eurodes), laenu või tagatava laenu pikkus ja eesmärk;
- 9.3.7.3. taotleja kinnitus esitatud andmete õigsuse kohta;
- 9.3.7.4. määruse (EL) nr 651/2014 alusel abi andes peab abitaotlus sisaldama nimetatud määruse artiklis 6 nimetatud teavet;
- 9.3.7.5. muud andmed, mis on sihtasutuse hinnangul abi andmise üle otsustamisel vajalikud.

9.3.8. Sihtasutus registreerib saabunud laenu-, tagatise ja abitaotlused ja kontrollib neis olevat informatsiooni.

9.3.9. Sihtasutus peab kontrollimisel rakendama õiguspäraseid abinõusid ja viise vajaliku hoolega, tegutsedes samas eesmärgipäraselt ja efektiivselt ning võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi taotlejale.

9.3.10. Sihtasutus võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et isiku taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist või lisainformatsiooni. Sihtasutusel on õigus nõuda taotlejalt täiendavat informatsiooni, kui vajalik informatsioon ei ole sihtasutusele muul moel lihtsalt kättesaadav.

9.3.11. Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 35 tööpäeva selle sihtasutuses registreerimisest arvates. Abina antava laenu või tagatise puhul hakkab abitaotluse menetlemise tähtaeg kulgema laenu- või tagatise taotleja poolt sihtasutusele edastatud laenu- või tagatise pakkumise kirjaliku nõusoleku saamisest.

9.3.12. Kui sihtasutus on andnud taotlejale tähtaja taotluses esinevate puuduste kõrvaldamiseks või täiendava lisainformatsiooni saamiseks, siis taotluse menetlemise aeg peatub.

9.3.13. Sihtasutus kontrollib, kas laenu- või tagatise taotleja on samade abikõlblike kulude jaoks saanud toetust või taotleb toetust MAK-i meetmetest või saanud muud riigiabi või vähese tähtsusega abi. Nimetatud abi ei tohi kumuleeruda sihtasutuse antava abiga, kui selle kumuleerumise tulemusel ületab abi osatähtsus asjakohase abi määrase ülemmäärasid, maaelu arengu määrase II lisas sätestatud asjakohaseid toetuse piirmäärasid ja vastava meetme tingimustes sätestatud toetuse piirsummasid. Laenu või tagatise ja toetuse summad kokku ei tohi ületada asjaomase kuluartikli kogusummat.

9.3.14. Sihtasutus jätab laenu-, tagatise või abitaotluse läbi vaatamata, kui taotleja ei ole kõrvaldanud laenu-, tagatise või abitaotluses esinevaid puudusi sihtasutuse poolt antud tähtaja jooksul.

9.3.15. Sihtasutus jätab abitaotluse läbi vaatamata, kui taotleja on esitanud abitaotluse, kuid sihtasutus ei ole esitanud taotlejale abina antava laenu või tagatise pakkumist.

9.3.16. Sihtasutus jätab abitaotluse osaliselt või täielikult rahuldamata, kui:

9.3.16.1. abitaotleja või abitaotluse sisu ei vasta asjaomase abi nõuetele, mis tulenevad EL õigusaktidest või muudest asjakohastest normidest;

9.3.16.2. abitaotluse täielikul rahuldamisel ületatakse asjaomasele abile ettenähtud abi ülemmäära või mahtu.

9.3.17. Punktis 9.3.16. nimetatud alustel tehtav otsus peab olema põhjendatud ja selles peavad olema välja toodud sihtasutuse kaalutlused. Samuti peab sihtasutus teavitama taotlejat otsuse vaidlustamise võimalustest.

9.4. Aruandlus

9.4.1. Sihtasutus esitab ministeeriumile iga aasta 1. märtsiks iga rahastamisvahendi rakendamise kumulatiivse aruande eelneva aasta 31. detsembri seisuga ja 1. septembriks jooksva aasta 30. juuni seisuga, milles on analüüs hankemenetluses esitatud äriplaani rakendamise kohta ning andmed tegevus- ja finantsaspektide kohta alates rahastamisvahendi asutamisest vastavalt lisas 1 toodud vormidele.

9.4.2. Sihtasutus tutvustab vajadusel rahastamisvahendi rakendamist MAK-i seirekomisjonile.

9.4.3. Ministeerium võib nõuda rahastamisvahendi rakendamise kohta lisaandmete esitamist või vastava aruande täpsustamist ning sellisel juhul peab sihtasutus esitama asjakohased lisaandmed, sealhulgas vajalikud dokumendid või täpsustatud aruande.

9.4.4. Sihtasutus esitab PRIA-le ja ministeeriumile rahastamisvahendi kohta väljamaksete prognoosi PRIA poolt esitatud teabenõude alusel hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

9.5. Auditeerimisnõuded, kontrollid ja järelvalve

9.5.1. Sihtasutus lubab sertifitseerimisasutusel, ministeeriumil, PRIA-l, Riigikontrollil, Euroopa Komisjonil ja Euroopa Kontrollikojal läbi viia kontrole ja auditeid, mis on seotud rahastamisvahendi rakendamisega.

9.5.2. Sihtasutus tagab, et komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 480/2014 artiklis 9 lõike 1 punktis e nimetatud dokumendid (sh dokumendid, mis tõendavad, et laenu- või tagatise saajad kasutasid rahastamisvahendist saadud toetust ettenähtud otstarbel), oleksid kontrollijatele ja audiitoritele kättesaadavad sihtasutuses ja kajastaksid antud toetuse tõest ja täpset olukorda. Sihtasutus ei kehtesta laenu- või tagatise saajale andmete säilitamise nõudeid, mis ületavad nende kohustuse täitmiseks vajalikud nõuded.

9.5.4. Sihtasutus viib läbi auditites tuvastatud vigade ja puuduste laadi ja ulatuse analüüsid ning võtab kasutusele vastavad meetmed sätestatud tähtaja jooksul.

9.5.5. Sihtasutus viib kord aastas läbi rahastamisvahendi hindamise vastavalt eelhindamise aruandes peatükis 5 sätestatule ja esitab tulemused 1. märtsiks ministeeriumile.

10. Nähtavus

10.1. Sihtasutus teavitab laenu- või tagatise saajaid, et rahastamisvahendit rakendatakse MAK-i raames ja seda kaasrahastab EAFRD.

10.2. Rahastamisvahendit tutvustavatel sihtasutuse väljaannetel peab olema MAK-i logo ja Euroopa Liidu embleem¹⁶ ning märge: „Käesolev dokument on koostatud Euroopa Liidu rahalise abiga. Selles väljendatud seisukohti ei saa mingil juhul võtta Euroopa Liidu ametlikke seisukohti kajastatavatena.“.

10.3. Sihtasutus konsulteerib ministeeriumiga enne rahastamislepinguga seotud edu- ja olukorraaruannete, väljaannete, pressiteadete ja uuendatud teabe avaldamist.

11. Rahastamisvahendi sihtfondi puhasväärtuse määramine

11.1. Aruande esitamiseks, samuti pärast sihtfondi vara mõjutava erakorralise sündmuse toimumist või erakorralise informatsiooni teadasaamist, peab sihtasutus määrama ja avaldama

---

¹⁶ [Vastavalt maaeluministri 22.12.2015 määrusele nr 26 „Maaelu arengu toetuste andmisest ja kasutamisest teavitamise, toetatud objektide tähistamise ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi \(EAFRD\) osalusele viitamise täpsem kord perioodil 2014-2020“.](#)

sihtfondi puhasväärtuse. Ministeerium võib mis tahes ajal nõuda sihtfondi puhasväärtuse määramist ja avaldamist ning sihtasutus on selleks kohustatud.

11.2. Sihtfondi vara puhasväärtuse määramiseks arvutatakse sihtfondi varade väärtus, millest arvatakse maha nõuded sihtfondi vastu, mis tulenevad valitsemistasudest ja muudest sihtfondi valitsemisega seotud ministeeriumi poolt eelaktsepteeritud (lubatud) kuludest. Vara väärtuse määramise põhimõtete ja meetodite valikul ning kasutamisel peab sihtasutus arvestama lisaks õigusaktidele ja lepingule üldist õigustatud huvi ning sihtfondi liiki, -poliitikat, kehtivaid reegleid ja standardeid, samuti võimalike alternatiivsete hindamismeetodite põhimõtteid ja nende usaldusväärsust. Õiglase väärtuse (vara tõenäoline müügihind, mille eest on võimalik vahetada vara või arveldada kohustust teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus) leidmisel, peab sihtasutus hindamise otsuse ja hindamise põhimõtted üldjuhul viitega dokumenteerima ning neid piisava selgusega kirjalikult põhjendatama.

11.3. Sihtfondi rahaliste vahendite jääk kontol (hoius) võetakse arvesse nominaalväärtuses. Debitoorse võlgnevuse õiglase väärtuse määramisel hinnatakse debitoorsed võlgnevused tõenäoliselt laekuvates summades. Kui see aga ei ole võimalik või asjakohane, siis võib kasutada teisi eelkõige üldtunnustatud meetodeid. Kinnisasja väärtus määratakse atesteeritud kinnisvarahindaja poolt antud hindamisakti alusel või muul fondi tingimustes sätestatud viisil. Käesolevas punktis nimetatata muu vara väärtuseks on selle õiglase väärtus.

11.4. Avaldatud sihtfondi vara puhasväärtus kehtib kuni järgmise puhasväärtuse avaldamiseni.

12. Poolte vahel informatsiooni vahetamine

12.1. Kui sihtasutusel ilmnevad lepingu täitmisel takistused või sellised asjaolud, mille vastu ministeeriumil võib olla huvi, siis peab sihtasutus pöörduma kirjalikult ministeeriumi poole juhiste saamiseks ja ministeerium on kohustatud neid juhiseid andma. Juhised on sihtasutusele täitmiseks kohustuslikud.

12.2. Punktis 12.1. nimetatud asjaolude all peetakse silmas ka rahastamisvahendi rakendamisel tekkida võivaid valikuid ning muid küsimusi, kus ei ole üheselt selge, milline lahendusviis vastab paremini ministeeriumi huvidele.

12.3. Juhised võib ministeeriumi nimel anda põllumajandus- ja maaelupoliitika asekanter.

12.4. Protseduurid abi, toetuste, laenudega ja tagatistega seotud andmete vahetamiseks sihtasutuse ja PRIA vahel lepatakse kirjalikult kokku sihtasutuse ja PRIA vahel.

13. Lepingu muutmise tingimused ja kord

13.1. Lepingut võib reeglina muuta poolte kirjalikul allkirjastatud kokkuleppel, milles on täpsustatud muudatuse jõustumise kuupäev, välja arvatud juhul, kui lepingus on kokku lepitud, et üks lepingu pool võib ühepoolselt nõuda lepingu muutmist.

14. Lepingu täitmise kord

14.1. Lisaks alustele lepingu lõpetamiseks, mis tulenevad seadustest, on ministeeriumil õigus leping üles öelda ka siis, kui Euroopa Liidu õigus ei võimalda selle jätkamist või kaob vajadus lepingujärgse teenuse järele (so kui rahastamisvahendi hindamise käigus selgub, et rahastamisvahend ei sobi enam turutõrgete leevendamiseks). Ministeerium teavitab vastavast otsusest sihtasutust.

14.2. Ministeerium võib lepingu ühepoolset lõpetada, kui:

- 14.2.1. sihtasutus on lepingut või haldusülesande täitmist reguleerivat muud õigusakti oluliselt või korduvalt rikkunud ja see on põhjustanud olulise kahju kolmandale isikule või tema varale;
- 14.2.2. ministeeriumi ettekirjutus on jäetud korduvalt täitmata;
- 14.2.3. ilmnevad muud seaduses või lepingus sätestatud alused.

14.3. Sihtasutus võib lepingu täitmise ühepoolset peatada, kui selle täitmisel ilmnevad asjaolud, mis võivad seada ohtu sihtasutuse tegevuse jätkuvuse. Kui ilmneb, et niisugused asjaolud võivad olla püsiva iseloomuga, võib sihtasutus lepingu lõpetada ülesütleamise teel. Nii peatamiseks, kui lõpetamiseks tuleb sihtasutusel esitada ministeeriumile sellekohane kirjalik teade.

14.4. Lepingu lõpetamisel lõpetab sihtasutus uute laenude ja tagatiste väljastamise ja koostab ühe kuu jooksul lõpparuanded. Lõpetamisel rahastamisvahendi kontrol olnud rahaliste vahendite üleandmine ministeeriumi osundatud isikule ning rahastamisvahendi raames sõlmitud lepingute edasine haldamine lepatakse kokku täiendavalt. Sihtasutus annab rahalised vahendid ja lepingud üle ühe kuu jooksul alates vastava kokkuleppe sõlmimise kuupäevast.

14.5. Sihtasutus ei loovuta ühtegi rahastamislepingust tulenevat õigust või kohustust tervikuna või osaliselt ühelegi kolmandale isikule ilma ministeeriumi kirjaliku nõusolekuta.

15. Vastutus

15.1. Sihtasutus vastutab rahastamislepingust tulenevate kohustuste täitmise eest professionaalse hoolikuse ja hoolsusega, ning nende tahtlikust üleastumisest või raskest hooletusest tingitud kahju eest. Sihtasutus on kohustatud hüvitama ministeeriumile kogu kahju, mis tuleneb lepingu või haldusülesande täitmist reguleeriva õigusakti rikkumisest.

15.2. Osaline, kes on saanud vääramatut jõu osaliseks, ei vastuta käesolevast rahastamislepingust tulenevate kohustuste rikkumise eest, kui nende täitmine oli tal takistatud vääramatut jõu tõttu.

16. Lepingu täitmist takistavad asjaolud, mida loetakse vääramatuks jõuks

16.1. Lepingu täitmise lõpetamine või mittenouetekohane täitmine loetakse põhjendatuks, kui see on tingitud vääramatut jõuna kvalifitseeritavatest asjaoludest, ehk asjaoludest, mida lepingupooled ei saanud mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtudes ei saanud neilt oodata, et nad lepingu sõlmimise ajal selle asjaoluga arvestaksid, seda väldiksid või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaksid, kusjuures pooled on kohustatud rakendama sobivaid meetmeid, et ära

hoida teisele poolele kahju tekitamine ja tagada võimaluste piires oma lepingust tulenevate ja sellega seotud kohustuste täitmine.

17. Lepingu jõustumine ja kehtivusaeg

17.1. Leping jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist Riigi Teatajas ja on sõlmitud tähtajatult.

Poolte andmed:

Maaeluministerium

registrinumber 70000734

Lai tn 39 // Lai tn 41, 15056 Tallinn

Telefon 625 6107

Faks 625 6200

e-mail: info@agri.ee

Maaelu Edendamise Sihtasutus

registrikood 90000245

Oru 21, 71003 Viljandi

Telefon 648 4064

Faks 648 4065

e-mail: mes@mes.ee

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Kruise

Maaeluminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Raul Rosenberg

Juhatuse liige

Seire- ja aruandlusvormid

Tabel 1. MAK 2014-2020 rahastamisvahendi üldandmed

Nr	Kood ¹⁷	Aruandeperiood	..... - .....
1	11	Rahastamisvahendit rakendav asutus	Maaelu Edendamise Sihtasutus Oru 21, 71003 Viljandi Telefon: +372 648 4064 Faks: +372 648 4065 E-post: mes@mes.ee
2	14	Rahastamislepingus sätestatud programmi maksete kogusumma (eurodes)	
3	14.1	... millest ESI fondide maksed (eurodes)	
4		Rahastamisvahendisse tehtud maksete arv	
5	15	Rahastamisvahendisse tehtud programmi maksete kogusumma (eurodes)	
6	15.1.4	..... millest EAFRD maksed (eurodes)	
7	15.2	... millest riikliku kaasfinantseerimise kogusumma (eurodes)	
8	15.2.1	..... millest riigi avaliku sektori finantseeringu kogusumma (eurodes)	
9	17	Programmi maksetest halduskuludeks või haldustasudeks välja makstud summa (eurodes)	
10	17.1	... millest baastas (eurodes)	
11	17.2	... millest tulemustasu (eurodes)	
12	24	Programmi maksete kogusumma, mis on lõppsaajale antud laenudeks või garantiideks laenu- või garantiisaajaga sõlmitud lepingutega (eurodes)	
13	24.1	..... millest EAFRD maksed (eurodes)	
14		Sihtfondi puhasväärtus	

¹⁷ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 821/2014, I lisa

Tabel 2. Finantstoote ..... üldandmed

Nr	Kood	Aruandeperiood	..... - .....
1	25	Programmi maksete kogusumma, mis on lõppsaajale antud laenudeks või garantiideks laenu- või garantiisaajaga sõlmitud lepingutega (eurodes)	
2	25.1.4	..... millest EAFRD maksed (eurodes)	
3	25.2	... millest riigi avaliku sektori kaasrahastamise kogusumma (eurodes)	
4		Erasektorist kooslaenamisel kaasatud summa (eurodes)	
5	26	Lõppsaajale tegelikult makstud laenude koguväärtus seoses allkirjastatud garantiilepingutega (eurodes)	
6	27	Lõppsaajaga sõlmitud laenu- või garantiilepingute arv	
7	28	Lõppsaajatesse tehtud laenu või garantii investeeringute arv	
8	29	Laenu või garantii lõppsaajate arv	
9	29.2.1	... millest mikroettevõtjad	
10	33	Välja makstud, kuid tagasi laekumata jäävate laenude või maha kantud garantiide koguarv	
11	34	Välja makstud, kuid tagasi laekumata jäävate laenude kogusumma või garantiina võetud, kuid tagasi laekumata jäävate laenude tõttu maha kantud kohustuste kogusumma (eurodes)	
12	35	Intressid, mis on ESI fondide toetusega rahastamisvahendisse kogunenud (eurodes)	
13	35	Muud tulud, mis ESI fondide toetusega rahastamisvahendisse kogunenud (eurodes)	
14	36	Aruandeaasta lõpuks rahastamisvahendisse tagasimakstud summad, mis on seotud ESI fondidest antud toetusega (eurodes)	
15	36.1	... millest kapitali tagasimaksed (eurodes)	
16	36.2	... millest kasum, muud sissetulekud ja intressitulu (eurodes)	

17	37	Uuesti kasutatud vahendite summa, mis maksti tagasi rahastamisvahendisse ja on seotud ESI fondidega (eurodes)	
18	37.2	... millest summad, mis on makstud tekkinud halduskulude hüvitamiseks ja rahastamisvahendi haldustasudeks (eurodes)	
19	38	Rahastamisvahendisse väljastpoolt ESI fonde kogutud muude maksete kogusumma (eurodes)	
20	38.2	Rahastamisvahendisse väljastpoolt ESI fonde tehtud maksete kogusumma (eurodes)	
21	38.2.1	... millest avaliku sektori maksed (eurodes)	
22	38.2.2	... millest erasektori maksed (eurodes)	
23	38.3	Täiendavate maksete kogusumma (väljaspool ESI fonde) laenusaja tasandil (eurodes)	
24	38.3.1	... millest avaliku sektori maksed (eurodes)	
25	38.3.2	... millest erasektori maksed (eurodes)	

Tabel 3. Finantstootest „.....“ antud laenu/tagatised meetmete, sihtvaldkondade, sihtrühmade ja tegevuste kaupa

		Antud laenu/tagatised				
		Summa, eurot			Arv, tk	
		Kokku	EAFRD osa	Laenu/tagatis e brutotoetus- ekvivalent	Lepingud	Laenu/tagati se saanud ettevõtjad
1	1. M04.1 Investeeringud materiaalsesse varasse: investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks (sihtvaldkond 2A)					
2	<i>Sihtrühmad</i>	X	X	X	X	X
3	mikroettevõtjad					
4	väikeettevõtjad					
5	noortalunikud					
6	tootjarühmad					
7	alustavad ettevõtjad					
8	puudega ettevõtjad					
9	naisettevõtjad					
10	<i>Investeeringu liigid ja valdkonnad</i>	X	X	X	X	X
11	1) põllumajandusliku tootmishoone või rajatise ehitamine ehitusseaduses sätestatud tingimustel ja korras					
12	lüpsikarjalaudad					
13	noorkarjalaudad					

14	sigalad					
15	lamba- ja kitselaudad					
16	sõnnikuhoidlad					
17	kuivatid ja elevaatorid					
18	2) põllumajanduslikku tootmishoonesse või rajatisse paigaldatava või sinna juurde kuuluva statsionaarse seadme, loomade pidamiseks mõeldud paigaldise või muu vajaliku sisseseade ostmine või paigaldamine					
19	lüpsikarjalautadele					
20	noorkarjalautadele					
21	sigalatele					
22	lamba- ja kitselautadele					
23	sõnnikuhoidlatele					
24	kuivatitele ja elevaatoritele					
25	3) Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisas nimetatud tootest omatarbeks elektri, soojuse, vedelkütuse või gaasi (edaspidi koos bioenergia) tootmiseks vajaliku hoone või rajatise ehitamine ehitusseaduses sätestatud tingimustel ja korras					
26	4) Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisas nimetatud tootest omatarbeks bioenergia tootmiseks kasutatavasse hoonesse või rajatisse statsionaarse seadme või muu vajaliku sisseseade ostmine või paigaldamine					
27	5) Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisa 8. rühmas nimetatud söödavaid vilju kandvate viljapuuaedade ja marjaistandike (edaspidi koos istandikud) rajamiseks ning laiendamiseks vajaliku paljundusmaterjali ostmine või istutamine					

28	6) istandike ja puukoolide piirdeaedade ning konstruktsioonide ostmine või paigaldamine					
29	7) mesindus- või seenekasvatuseinventari ning -seadmete ostmine või paigaldamine					
30	8) põllumajandustoodete tootmiseks, säilitamiseks või toodangu esmamüügi eelseks ettevalmistuseks vajalike mobiilsete masinate või seadmete ostmine					
31	9) põllumajandusmasina ümberehitamine biogaasi või biokütuse tarbimiseks					
32	2. M04.2 Investeeringud materiaalsesse varasse: investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks (kokku)					
33	sh sihtvaldkond 3A					
34	sh sihtvaldkond 6A					
35	<i>Sihtrühmad</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>
36	sh mikroettevõtjad					
37	sh väikeettevõtjad					
38	sh noortalunikud					
39	sh tootjarühmad					
40	sh alustavad ettevõtjad					
41	sh puudega ettevõtjad					
42	sh naisettevõtjad					
43	<i>Investeeringu liigid</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>
44	<i>sh investeeringu liigid kõigi sihtrühmade v.a tootjarühmade puhul</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>

45	1) Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodetest I lisa või I lisaga hõlmamata toodete töötlemiseks või töötlemiseks ja turustamiseks vajaliku seadme ostmine					
46	2) Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodetest I lisa või I lisaga hõlmamata toodete töötlemiseks või töötlemiseks ja turustamiseks vajaliku ehitise ehitamine ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras					
47	<i>sh investeringu liigid tootjarühmade puhul</i>	X	X	X	X	X
48	1) Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodetest I lisa või I lisaga hõlmamata toodete töötlemiseks, turustamiseks või töötlemiseks ja turustamiseks vajaliku seadme ostmine					
49	2) Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodetest I lisa või I lisaga hõlmamata toodete töötlemiseks, turustamiseks või töötlemiseks ja turustamiseks vajaliku ehitise ehitamine ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras					
50	3. M06.4 Põllumajandusettevõtete ja äritegevuse arendamine: investeringud majandustegevuse mitmekesistamiseks maapiirkonnas mittepõllumajandusliku tegevuse suunas (kokku)					
51	sh sihtvaldkond 6A					
52	sh sihtvaldkond 5C					
53	<i>Sihtrühmad</i>	X	X	X	X	X
54	sh mikroettevõtjad					
55	sh väikeettevõtjad					
56	sh noortalunikud					

57	sh tootjarühmad					
58	sh alustavad ettevõtjad					
59	sh puudega ettevõtjad					
60	sh naisettevõtjad					
61	Investeeringu liigid ja valdkonnad	X	X	X	X	X
62	1) ehitise ehitamine, välja arvatud lammutamine, ehitusseaduses sätestatud tingimustel ja korras ning hoone parendamine					
63	2) statsionaarse masina ja seadme ostmine ning paigaldamine					
64	3) rändkaupluse ja selle sisseseade ostmine					

Tabel 4. Finantstootest „.....“ laenu/tagatise saajad

Laenu/ tagatise saaja	Laenu/ tagatise eesmärk	MAK- i meede	Laenu/ tagatise summa	Laenu intress/ tagatis- tasu	Panga kaas- laenu summa	Panga kaas- laenu intress	Laenu/ tagatise bruto- toetus- ekvi- valent	Abi liik	Lepingu sõlmi- mise kuupäev	Laenu/ tagatise perioodi pikkus	Ettevõtja suurus (VKE)	Ette- võtja kate- gooria	Looda- vate töö- kohtade arv	Mõju kesk- konnale
1.														

Tabel 5. Finantstoote „.....“ võimendav mõju

Nr	Kood ¹⁸		Kavandatud	Saavutatud
1	39	Kavandatud ja saavutatud võimendav mõju, viitega rahastamislepingule		
2	39.1	Kavandatud ja saavutatud võimendav mõju valdkondade kaupa, viitega rahastamislepingule	X	X
3		1. M04.1 Investeeringud materiaalsesse varasse: investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks		
4		2. M04.2 Investeeringud materiaalsesse varasse: investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks		
5		3. M06.4 Põllumajandusettevõtete ja äritegevuse arendamine: investeeringud majandustegevuse mitmekesistamiseks maapiirkonnas mittepõllumajandusliku tegevuse suunas		
6	40	Investeeringute ja osaluste väärtus võrreldes eelnevate aastatega (eurodes)		

Poolte allkirjad:

_____

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Kruise

Maaeluminister

_____

(allkirjastatud digitaalselt)

Raul Rosenberg

Juhatuse liige

¹⁸ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 821/2014, I lisa

Finantstoote
„Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen“
rakendamise täpsemad tingimused

1. Finantstoote rakendamisperiood

1.1. Finantstoode „Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen“ avatakse rahastamisvahendi rakendamiseks vajalike vahendite (esmane makse lepingu punkti 4.2. järgi) vastavale kontole riigikassas laekumise kuupäeval.

2. Finantstoote sihttase

2.1. Finantstoode „Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen“ laenulepingutega väljastatud laenude mahu algne sihttase (lepingu punkti 9.1.2 mõttes) on **14 200 000 eurot**, sh EAFRD osalus 12 780 000 eurot (90%) ja riigi eelarve osalus 1 420 000 eurot (10%).

3. Üldised nõuded

3.1. Laenu võib anda turutingimustel või abina (so riigiabina või vähese tähtsusega abina). Sihtasutuste poolt laenu intressi alandamist (mis võib tuleneda ka tagatise nõude alandamist) võrreldes turutingimustega käsitletakse abina laenusaja jaoks.

3.2. Laenu suurus on vahemikus **5 000 - 100 000 eurot**.

3.3. Laenuperioodi pikkus on üldjuhul **kuni 5 aastat**. Sihtasutus võib vajaduse tekkides anda sellele lisaks täiendavat maksepuhkust **kuni 3 aastat**, kokku ei tohi perioodi pikkus ületada 8 aastat. Maksepuhkuse vajadust tuleb põhjendada. Laenuperioodi alguses antud maksepuhkus peab olema seotud kavandatava investeringu tegemiseks ja äritegevuse käivitumiseks kuluva ajaga.

3.4. Sihtasutus võib anda finantstootest otselaene või rakendada sama investeerimisobjekti puhul ka kooslaenamist krediidi- või finantseerimisasutusega või muu fondiga.

3.5. Tagatisega peab olema kaetud vähemalt **50% finantstootest antava laenu summast**. Laenu tagatis saab olla:

- 3.5.1. kinnisvara;
- 3.5.2. kommertspant;
- 3.5.3. registerpant;
- 3.5.4. käendus.

3.6. Kui sihtasutus lähtub laenuintressi määramisel turutingimustest siis:

- 3.6.1. kooslaenamise korral on finantstootest antava laenu intress vähemalt võrdne krediidi- või finantseerimisasutuse laenuotsuse tingimustes toodud intressi määraga;
- 3.6.2. otselaenu puhul on intress võrdne või suurem Euroopa Komisjoni viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodiga¹⁹ vastavalt ettevõtja krediidi- või

¹⁹ [Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta \(2008/C 14/02\)](#)

finantseerimisasutuse antud krediireitingule ja pakutavale tagatisele määratud intressist.

3.7. Sihtasutus võib alandada finantstootest antava laenu intressi võrreldes turutingimustega nii, et intress ei oleks väiksem kui **6% + eelmise poolaasta keskmine Euroopa Keskpanga põhirefinantseerimisoperatsioonidele kohaldatav intressimäär** (edaspidi *EKP määr*).

3.8. Arvestamata punktis 3.7. märgitud võib sihtasutus alandada finantstootest antava laenu intressi võrreldes turutingimustega nii, et intress ei oleks väiksem kui **4% + EKP määr**, kui taotlejaks on:

- 3.8.1. **alustav ettevõtja** – ettevõtja, kes on kantud äriregistrisse mitte varem kui 24 kuud enne laenutaotluse esitamist;
- 3.8.2. **mikroettevõtja**²⁰;
- 3.8.3. **puudega ettevõtja** – vähemalt 51% ettevõtja kapitalist kuulub puudega inimesele(inimestele)²¹ ja ettevõtet juhivad(juhivad) puudega inimene(inimesed)²¹;
- 3.8.4. **naisettevõtja** – vähemalt 51% ettevõtja kapitalist kuulub naisele(naistele) ja ettevõtet juhivad(juhivad) naine(naised).

3.9. Arvestamata punktides 3.7. ja 3.8. märgitud võib sihtasutus alandada finantstootest antava laenu intressi võrreldes turutingimustega nii, et intress ei oleks väiksem kui **2% + EKP määr**, kui taotlejaks on:

- 3.9.1. **noortalunik** (so põllumajanduslik ettevõtja MAK-i meetme 4.1 mõistes, kelle kõik seotud isikud on füüsilised isikud ja kuni 40 aastased; või alustav ettevõtja, kelle kõik seotud isikud on füüsilised isikud ja kuni 40 aastased ning investeering tehakse põllumajandusse);
- 3.9.2. **tootjarühm** MAK-i meetme 4.1 mõistes.

3.10. Iga finantstoote portfelli kantud abiga laenu puhul arvutab sihtasutus brutotoetusekvivalendi kasutades Euroopa Komisjoni viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodit²².

3.11. Laen väljastatakse, kas korraga või mitmes osas, kuni 1 aasta jooksul lepingu sõlmimisest.

3.12. Laenulepingu sõlmimise tasu ja esmakordse muutmise tasu ei ole. Laenulepingu korduval muutmisel on tasu suurus kuni **1%** laenujäägilt.

3.13. Laenulepingu ennetähtaegse lõpetamise korral (so laenu ennetähtaegsel tagastamisel) leppetrahvi ei ole.

3.14. Laenu tagastamine toimub vastavalt graafikule võrdsete põhiosamaksetena, annuiteetmaksetena või ühekordse tagasimaksena laenuperioodi lõpus. Vajadusel võib tagastamine toimuda ka erigraafiku alusel. Kaaslaenamisel on tagasimakseid võimalik allutada ka krediidi- või finantseerimisasutuse graafikule.

²⁰ [Komisjoni määruse \(EL\) nr 651/2014, 17. juuni 2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnustatakse siseturuga kokkusobivaks lisa 1 mõistes.](#)

²¹ Puudega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse §2 tähenduses.

²² [Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta \(2008/C 14/02\)](#)

3.15. Laenu võib taotleda korduvalt, kuid mitte enne, kui eelmisest finantstootest antud laenust on **75%** tagasi makstud.

4. Nõuded laenu taotlejatele/laenu saajatele

4.1. Finantstoodet rakendatakse ettevõtjate puhul, kes vastavad laenu allkirjastamise kuupäeval järgmistele nõuetele:

- 4.1.1. ettevõtja on kantud Eesti Vabariigi äriregistrisse;
- 4.1.2. ettevõtja on **mikro- või väikeettevõtja** komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 lisa 1 mõistes;
- 4.1.3. ettevõtja ei tegutses ühes või mitmes piirangutega sektoris²³;
- 4.1.4. ettevõtja ei ole raskustes olev äriühing²⁴, ettevõtja on jätkusuutlik (hinnatakse tänaste teadmiste põhjal lähtudes ettevõtja eelnenud ja kavandatavatest tegevustest) ning maksejõuline;
- 4.1.5. ettevõtja omakapital vastab äriseadustikus sätestatud nõuetele;
- 4.1.6. ettevõtjal ei ole riikliku maksu võlga või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud ning maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas. Ajatatud maksuvõla puhul ei tohi maksuvõla tekkimise põhjus ja suurus viidata ettevõtja majanduslikele raskustele.;
- 4.1.7. ettevõtjal ei ole sihtasutuse sisesuuniste ja tavapärase laenupoliitika kohaselt tehtavate kontrollide järgi sihtasutuse või muu krediidi- või finantseerimisasutuse või muu isiku antud ühegi teise võlakohustuse tähtaegselt tasumata makseid, mis võivad viidata ettevõtja majanduslikele raskustele;
- 4.1.8. ettevõtja juhtorgani(te) liikmed ja omanikud on usaldusväärsed ja pädevad;
- 4.1.9. ettevõtja vastab asjakohastele Euroopa Liidu riigiabi eeskirjades sätestatud nõuetele, eelkõige määrustes (EL) nr 1407/2013 ja 651/2014 sätestatud nõuetele.

4.2. Kooslaenamisel on krediidi- või finantseerimisasutus teinud ettevõtjale laenuotsuse, milles on määratud antava laenu suurus, tähtaeg ning võimalik intressimäär. Otsus peab sisaldama ettevõtja omafinantseerimise tingimusi mahu ja tähtaegade lõikes.

---

²³ Järgmiste majandussektorite kohta kasutatakse kokkuvõtlikku nimetust „piirangutega sektorid”:

a) ebaseaduslik majandustegevus: igasugune tootmine, kauplemine või muu tegevus, mis on asjaomase tootmise, kauplemise või tegevuse asukohariigi õigusruumi seaduste või eeskirjade alusel ebaseaduslik;

b) tubakas ja destilleeritud alkohoolsed joogid. Tubaka ja destilleeritud alkohoolsete jookide ning nendega seotud toodete tootmine ja nendega kauplemine;

c) relvade ja laskemoona tootmine ja nendega kauplemine: igasuguste relvade ja laskemoona tootmise ja nendega kauplemise rahastamine.;

d) kasiinod. Kasiinod ja samaväärsed ettevõtted;

e) IT-sektori piirangud. Teadus- ja arendustegevus või tehnilised rakendused, mis on seotud elektrooniliste andmeprogrammide või lahendustega, mille i) otsene eesmärk on toetada a) punktides a ja d osutatud piirangutega sektoritesse kuuluvat tegevust, b) interneti hasartmänge ja internetikasiinosid või c) pornograafiat, või mille ii) eesmärk on võimaldada ebaseaduslikult a) siseneda elektroonilistesse andmesidevõrkudesse või b) laadida alla elektroonilisi andmeid;

f) bioteaduste sektori piirangud. Toetus sellise teadus-ja arendustegevuse või tehniliste rakenduste rahastamiseks, mis on seotud i) inimese kloonimisega teadustegevuse või ravi otstarbel või ii) geneetiliselt muundatud organismidega (GMO).

²⁴ [Komisjoni määruse \(EL\) nr 651/2014, 17. juuni 2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks artikli 2 punkti 18 tähenduses.](#)

4.3. Ettevõtja kinnitab avalduses, et laenulepingu sõlmimisel võimaldab ta haldusorganitel vastavalt nende pädevusele teha laenulepingusse puutuvad õiguspäraseid auditi- ja kontrolltoiminguid tema või tema tegevuse suhtes ning ka tegevuskohas.

Poolte allkirjad:

_____
(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Kruuse

Maaeluminister

_____
(allkirjastatud digitaalselt)

Raul Rosenberg

Juhatuseliige

Finantstoote
„Pikaajaline investeerimislaen“
rakendamise täpsemad tingimused

1. Finantstoote rakendamisperiood

1.1. Finantstoote „Pikaajaline investeerimislaen“ avatakse rahastamisvahendi rakendamiseks vajalike vahendite (esmane makse lepingu punkti 4.2. järgi) vastavale kontole riigikassas laekumise kuupäeval.

2. Finantstoote sihttase

2.1. Finantstoote „Pikaajaline investeerimislaen“ laenulepingutega väljastatud laenude mahu algne sihttase (lepingu punkti 9.1.2 mõttes) on **16 100 000 eurot**, sh EAFRD osalus 14 490 000 eurot (90%) ja riigi eelarve osalus 1 610 000 eurot (10%).

3. Üldised nõuded

3.1. Laenu võib anda turutingimustel või abina (so riigiabina või vähese tähtsusega abina). Sihtasutuste poolt laenu intressi alandamist (mis võib tuleneda ka tagatise nõude alandamist) võrreldes turutingimustega käsitletakse abina laenusajale.

3.2. Laenu suurus on vahemikus **250 000 – 1 000 000 eurot** või kui laenu saajaks on **tootjarühm MAK-i** meetme 4.1 mõistes, siis vahemikus **250 000 – 3 000 000 eurot**.

3.3. Laenuperioodi pikkus on üldjuhul **1 kuni 15 aastat**. Sihtasutus võib vajaduse tekkides anda sellele lisaks täiendavat maksepuhkust **kuni 5 aastat**, kokku ei tohi perioodi pikkus ületada 20 aastat. Maksepuhkuse vajadust tuleb põhjendada. Laenuperioodi alguses antud maksepuhkus peab olema seotud kavandatava investeeringu tegemiseks ja äritegevuse käivitumiseks kuluva ajaga.

3.4. Sihtasutus rakendab finantstoote puhul kooslaenamist krediidi- või finantseerimisasutusega või muude sihtasutuse poolt aktsepteeritud kooslaenajatega nii, et krediidi- või finantseerimisasutus või muud kooslaenajad lisavad finantstootest antava laenuga võrdse või suurema laenu või muu rahalise kohustuse investeeringuobjektiga seotud võlakohustuste kogusumma katmiseks. Seotud võlakohustused on investeerimislaenud samale investeeringuobjektile, investeeringuobjekti kasutuselevõtuks vajalikud käibekapitalilaenud, muude investeeringuobjektiga seotud toetuste sildfinantseerimine vms.

3.5. Tagatisega peab olema kaetud vähemalt **80% finantstootest antava laenu summast** või kui laenu saajaks on **tootjarühm MAK-i** meetme 4.1 mõistes, siis vähemalt **30% finantstootena antava laenu summast**. Laenu tagatis saab olla:

- 3.5.1. kinnisvara;
- 3.5.2. kommertspant;
- 3.5.3. registerpant;
- 3.5.4. käendus.

3.6. Kui sihtasutus lähtub laenuintressi määramisel turutingimustest ja kooslaenamisest andis krediidi- või finantseerimisasutus investeerimislaenu samale investeerimisobjektile, siis on finantstootest antava laenu intress vähemalt võrdne krediidi- või finantseerimisasutuse laenuotsuse tingimustes toodud intressi määraga, muul juhul on intress võrdne või suurem Euroopa Komisjoni viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodiga²⁵ vastavalt ettevõtja krediidi- või finantseerimisasutuse antud krediidireitingule ja pakutavale tagatisele määratud intressist.

3.7. Sihtasutus võib alandada finantstootest antava laenu intressi võrreldes turutingimustega nii, et intress ei oleks väiksem kui **2% + EKP määr**, kui taotlejaks on:

- 3.7.1. **alustav ettevõtja** – ettevõtja, kes on kandnud äriregistrisse mitte varem kui 24 kuud enne laenu taotluse esitamist;
- 3.7.2. **mikroettevõtja**²⁶;
- 3.7.3. **puudega ettevõtja** – vähemalt 51% ettevõtja kapitalist kuulub puudega inimesele(inimestele)²⁷ ja ettevõtjat juhivad(juhivad) puudega inimene(inimesed)²⁷;
- 3.7.4. **naisettevõtja** – vähemalt 51% ettevõtja kapitalist kuulub naisele(naistele) ja ettevõtjat juhivad(juhivad) naine(naised).

3.8. Arvestamata punktis 3.7. märgitud võib sihtasutus alandada finantstootest antava laenu intressi võrreldes turutingimustega nii, et intress ei oleks väiksem kui **1% + EKP määr**, kui taotlejaks on:

- 3.8.1. **noortalunik** (so põllumajanduslik ettevõtja MAK-i meetme 4.1 mõistes, kelle kõik seotud isikud on füüsilised isikud ja kuni 40 aastased; või alustav ettevõtja, kelle kõik seotud isikud on füüsilised isikud ja kuni 40 aastased ning investeering tehakse põllumajandusse);
- 3.8.2. **tootjarühm** MAK-i meetme 4.1 mõistes.

3.9. Iga finantstoote portfelli kantud abiga laenu puhul arvutab sihtasutus brutotoetusekvivalendi kasutades Euroopa Komisjoni viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodit²⁸.

3.10. Laenu väljastatakse, kas korraga või mitmes osas, kuni 1 aasta jooksul lepingu sõlmimisest.

3.11. Laenulepingu sõlmimise tasu ja esmakordse muutmise tasu ei ole. Laenulepingu korduval muutmisel on tasu suurus kuni **1%** laenujäägilt.

3.12. Laenulepingu ennetähtaegse lõpetamise korral (so laenu ennetähtaegsel tagastamisel) leppetrahvi ei ole.

3.13. Laenu tagastamine toimub vastavalt graafikule võrdsete põhiosamaksetena, annuiteetmaksetena või ühekordse tagasimaksena laenuperioodi lõpus. Vajadusel võib tagastamine toimuda ka erigraafiku alusel. Kooslaenamisest on tagasimakseid võimalik allutada ka krediidi- või finantseerimisasutuse või muu fondi graafikule.

²⁵ [Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta \(2008/C 14/02\)](#)

²⁶ [Komisjoni määruse \(EL\) nr 651/2014, 17. juuni 2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks lisa 1 mõistes.](#)

²⁷ Puudega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse §2 tähenduses.

²⁸ [Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta \(2008/C 14/02\)](#)

3.14. Laenu võib taotleda korduvalt, kuid mitte enne, kui eelmisest finantstootest antud laenust on **75%** tagasi makstud.

4. Nõuded laenu taotlejatele/laenu saajatele

4.1. Finantstoodet rakendatakse ettevõtjate puhul, kes vastavad laenu allkirjastamise kuupäeval järgmistele nõuetele:

- 4.1.1. ettevõtja on kantud Eesti Vabariigi äriregistrisse;
- 4.1.2. ettevõtja on **meetmete 4.1 ja 4.2 tegevuste korral mikro- või väikeettevõtja või keskmise suurusega ettevõtja, meetme 6.4 tegevuste korral mikro- või väikeettevõtja** komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 lisa 1 mõistes;
- 4.1.3. ettevõtja ei tegutses ühes või mitmes piirangutega sektoris²⁹;
- 4.1.4. ettevõtja ei ole raskustes olev äriühing³⁰, ettevõtja on jätkusuutlik (hinnatakse tänaste teadmiste põhjal lähtudes ettevõtja eelnenud ja kavandatavatest tegevustest) ning maksejõuline;
- 4.1.5. ettevõtja omakapital vastab äriseadustikus sätestatud nõuetele;
- 4.1.6. ettevõtjal ei ole riikliku maksu võlga või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud ning maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas. Ajatatud maksuvõla puhul ei tohi maksuvõla tekkimise põhjus ja suurus viidata ettevõtja majanduslikele raskustele.;
- 4.1.7. ettevõtjal ei ole sihtasutuse sisesuuniste ja tavapärase laenupoliitika kohaselt tehtavate kontrollide järgi sihtasutuse või krediidi- või finantseerimisasutuse või muu isiku antud ühegi teise võlakohustuse tähtaegselt tasumata makseid, mis võivad viidata ettevõtja majanduslikele raskustele;
- 4.1.8. ettevõtja juhtorgani(te) liikmed ja omanikud on usaldusväärsed ja pädevad;
- 4.1.9. ettevõtja vastab asjakohastele Euroopa Liidu riigiabi eeskirjades sätestatud nõuetele, eelkõige määrustes (EL) nr 1407/2013 ja 651/2014 sätestatud nõuetele;
- 4.1.10. kooslaenaja on teinud ettevõtjale laenuotsuse, milles on määratud antava laenu eesmärk, suurus, tähtaeg ning võimalik intressimäär. Otsus peab sisaldama ettevõtja omafinantseerimise tingimusi mahu ja tähtaegade lõikes.

---

²⁹ Järgmiste majandussektorite kohta kasutatakse kokkuvõtlikku nimetust „piirangutega sektorid”:

a) ebaseaduslik majandustegevus: igasugune tootmine, kauplemine või muu tegevus, mis on asjaomase tootmise, kauplemise või tegevuse asukohariigi õigusruumi seaduste või eeskirjade alusel ebaseaduslik;

b) tubakas ja destilleeritud alkohoolsed joogid. Tubaka ja destilleeritud alkohoolsete jookide ning nendega seotud toodete tootmine ja nendega kauplemine;

c) relvade ja laskemoona tootmine ja nendega kauplemine: igasuguste relvade ja laskemoona tootmise ja nendega kauplemise rahastamine.;

d) kasiinod ja samaväärsed ettevõtted;

e) IT-sektori piirangud. Teadus- ja arendustegevus või tehnilised rakendused, mis on seotud elektrooniliste andmeprogrammide või lahendustega, mille i) otsene eesmärk on toetada a) punktides a ja d osutatud piirangutega sektoritesse kuuluvat tegevust, b) interneti hasartmänge ja internetikasiinosid või c) pornograafiat, või mille ii) eesmärk on võimaldada ebaseaduslikult a) siseneda elektroonilistesse andmesidevõrkudesse või b) laadida alla elektroonilisi andmeid;

f) bioteaduste sektori piirangud. Toetus sellise teadus- ja arendustegevuse või tehniliste rakenduste rahastamiseks, mis on seotud i) inimese kloonimisega teadustegevuse või ravi otstarbel või ii) geneetiliselt muundatud organismidega (GMO).

³⁰ [Komisjoni määruse \(EL\) nr 651/2014, 17. juuni 2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks artikli 2 punkti 18 tähenduses.](#)

4.2. Ettevõtja kinnitab avalduses, et laenulepingu sõlmimisel võimaldab ta haldusorganitel vastavalt nende pädevusele teha laenulepingusse puutuvad õiguspäraseid auditi- ja kontrolltoiminguid tema või tema tegevuse suhtes ning ka tegevuskohas.

Poolte allkirjad:

_____
(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Kruise

Maaeluminister

_____
(allkirjastatud digitaalselt)

Raul Rosenberg

Juhatuses liige